

Forhandling

Socialministeren (Lise Østergaard, fg.):

Om dette forslag skal jeg sige, at det er rigtigt, at der allerede for flertallet af sociale ydelser gives ligestilling for indvandrere i forhold til danske. Der er tale ikke bare om formel ligestilling, men om reel, fordi betingelserne for at opnå disse ydelser er bopæl her i riget og ikke et krav om dansk statsborgerskab. Det gælder dog ikke for sociale pensioner, ligesom der for børnetilskuddets vedkommende stilles særlige krav om opholdets længde.

Når man i den nordiske konvention om social tryghed på pensionsområdet har en særlig gunstig stilling for nordiske statsborgere, skyldes det, at de nordiske lande har en ret ensartet lovgivning på dette område, og en dansk statsborger, der tager til et af de andre nordiske lande, er sikret ret til fuld folke-, invalide- eller enkepension på samme vilkår som det andet nordiske lands statsborgere.

De konventioner om social sikring, som Danmark indgår med andre lande, hviler på gensidighed, hvorved danskere i det pågældende land sikres sociale rettigheder på linje med dette lands statsborgere, og en ensidig sikring af udlændinge i Danmark kunne gøre det vanskeligere at opnå en tilsvarende sikring af danske statsborgere i udlandet.

Men det er således, at adskillige andre lande end de nordiske nu er inddraget under gensidige aftaler i form af konventionssystemer, og der foregår forhandlinger med flere lande, således at problemerne vil blive løst for personer, der kommer fra lande med nogenlunde store indvandrergrupper. På den baggrund finder regeringen det ikke rimeligt at ændre lovgivningen således, at de gensidige konventioner bliver gjort overflødige.

Hvad angår dette at fjerne adgangen til at hjemsende en indvandrer, fordi vedkommende skønnes at skulle modtage vedvarende hjælp i mere end ét år, er det ifølge bistandsloven sådan, at der skal tages stilling til en eventuel hjemsendelse af en udlænding, hvis denne får behov for vedvarende hjælp til forsørgelsen, medmindre der i en aftale mellem Danmark og vedkommendes land er regler om vedvarende hjælp til forsørgelse her i landet. Dog er det sådan, at hvis den pågældende udlænding har opholdt sig her i

landet i en længere periode – og det vil ofte være tilfældet for indvandrere – vil der normalt ikke blive tale om hjemsendelse.

Men det må erindres, at reglen om hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde også gælder i princippet for andre udlændinge end indvandrere; den gælder således også for nordiske statsborgere. Jeg mener ikke, der er noget, som kan begrunde, at vi på dette område skulle stille indvandlerne anderledes end andre udlændinge.

Hvad endelig angår forslaget om, at der findes informationsmateriale, som klart og forståeligt oplyser indvandlerne om deres sociale rettigheder og pligter, er jeg enig i, at det er en forudsætning for reel ligestilling på det sociale område, at indvandlerne er fuldt orienteret om deres sociale rettigheder og pligter, og der er derfor også udarbejdet informationsmateriale om disse emner.

Som vi har hørt det adskillige gange i dag, opholder der sig i øjeblikket udlændinge i landet, som repræsenterer ca. 70 forskellige sprog, og der findes derfor ikke trykt informationsmateriale på alle disse sprog, men mulighed for information i alle tilfælde.

Sprogproblemerne er i særlig grad knyttet til mange af de udenlandske kvinder, som kun langsomt lærer dansk, og derfor er det vigtigt, at der kan gives direkte mundtlig information om spørgsmål, som angår denne gruppe. Derfor har socialministeriet bl. a. i samarbejde med Komiteen for Sundhedsoplysning fremstillet kassettebånd med vejledning i forbindelse med sundhedsspørgsmål, bl. a. angående svangerskabsforebyggelse, og det er gjort på 6 forskellige sprog.

Med disse bemærkninger vil jeg på regeringens vegne afvise det foreliggende beslutningsforslag.

Erik B. Smith (S):

Socialdemokratiet vil ikke medvirke til, at alle indvandrere omfattes af konventionen om social tryghed mellem de nordiske lande. Begrundelsen er ikke mindst den, at vi erved afskærer eller vanskeliggør en sikring af danske statsborgeres retsstilling i en række andre lande. I øvrigt skal det sammenholdes med, at det sociale sikkerhedsnet omfatter alle, der opholder sig her i landet.

For så vidt angår pensioner og børnetilskud, der jo ikke udløses ved en social begi-